

*Tri nužna stadija osobnog
i duhovnog razvoja*

1
2
3

Tomislav Tomić

Tri nužna stadija osobnog i duhovnog razvoja; sakupljač, potrošač i astronaut

Tomislav Tomić

(Autor knjiga Drevni ključevi radosti, Zaboravljena vještina i Zaboravljeno iskustvo)

<http://www.tomislavtomiccoaching.com>

Ova e-knjiga je besplatna. Slobodni ste objaviti je na svojoj web stranici, blogu ili portalu, dijeliti putem e-maila i socijalnih mreža, poslati svojoj e-mail listi te dodati kao besplatni bonus uz kupnju vašeg proizvoda.

Međutim, sadržaj e-knjige mora ostati neizmijenjen!

© 2015 Tomislav Tomić

Sva prava pridržana!

Uvod

Radeći već neko vrijeme s ljudima koji žele rasti i napredovati na putu osobnog ili duhovnog razvoja, uočio sam kako postoji nekoliko stadija „putovanja“ i kako stadij u kojem se nalazi pojedina osoba ponajviše utječe na način na koji će interpretirati sve ono što se oko nje događa.

Podjela na stadij sakupljača, stadij potrošača i stadij astronauta izrazito je proizvoljna te u praksi i nije tako jednostavno definirati granice među njima.

Ponekad osoba nakratko zakorača u stadij potrošača, a zatim se opet vrati u stadij sakupljača. Ili, primjerice, osoba se i dalje pretežito nalazi u stadiju sakupljača, no napravila je prve korake koji je vode u stadij potrošača.

Zato navedene stadije radije promatrajte poput „**alata**“ **za istraživanje i analizu vlastitih misli i zaključaka na temu osobnog razvoja.**

Informacije koristite isključivo u svrhu samoanalize, a ne u svrhu analize napredovanja nekog drugog.

Naglašavam da se radi o *stadijima* na putu osobnog i duhovnog razvoja, a ne o nekoj novoj klasifikaciji profila osobnosti.

Smatram da je nužno proći kroz sva tri stadija onda kada želimo postići trajnu promjenu. Međutim, koliko ćemo se zadržati unutar pojedinog stadija, ovisi o nama i našim izborima ¹.

---

¹ Svrha ove skripte jest pružiti vam samo osnovni presjek navedenih stadija, a ne ulaziti u njihovu dubinsku analizu te obradu različitih primjera iz prakse.

***

Radi lakšeg razumijevanja i praćenja teksta, u tekstu ću obraditi primjer osobe koja traži svoju idealnu metodu meditacije ili neku drugu srodnu metodu ili učenje kao alat za osobni i duhovni razvoj.

Pod **pojam „metoda“ ili „učenje“**, za potrebe ove skripte, podrazumijevam *svaki sustavno razrađeni program koji obuhvaća teoretski i praktični dio te je usmjeren na osobni ili duhovni razvoj i zahtijeva svakodnevno prakticiranje.*

Skripta također sadrži i prilično veliki broj **fusnota**. Ako želite steći veću jasnoću glede opisanih stadija, obavezno pročitajte i fusnote u kojima se, među ostalim, nalaze i neke ključne informacije koje vam mogu omogućiti jasnije razumijevanje određenih pojmova i njihova značenja.

Molim vas imajte na umu da ova skripta ne sadrži cjelovito učenje o navedena tri stadija već samo njihov kratki presjek. U praksi postoje brojne varijacije ponašanja osobe koja se nalazi unutar pojedinog stadija, a za ulazak u njihovu detaljnu analizu trebalo bi puno više vremena i prostora.

Stadij sakupljača (prvi stadij)

Prvi stadij jest stadij sakupljača. U najkraćim crtama, sakupljač ima potrebu za intenzivnim sakupljanjem informacija. Glavna intencija osobe koja se pretežito nalazi u ovom stadiju jest **sakupiti što više informacija o određenoj temi** – primjerice, neka metoda meditacije.

Sakupljač je voljan ogromnu energiju uložiti u istraživanje različite literature, povezivanje i analizu dobivenih informacija te dugim, a ponekad i vrlo žustrim, razgovorima vezano za informacije koje je doznao.

Najjači „driver“ sakupljača je stalno traženje nove literature (ili seminara i predavanja) i njegova najveća „hrana“ su nove informacije o relevantnim temama.

O praktičnoj (i redovitoj) primjeni sakupljenih informacija u praksi on ni ne razmišlja.

Stereotipni primjer sakupljača bila bi osoba koja redovito čita razne self-help knjige ili knjige iz područja religije i duhovnosti te redovito pohađa slične seminare i predavanja, no u praksi ne primjenjuje ni jednu od naučenih metoda. **Knjige ili seminare koristi poput „tablete“ za nadu, optimizam i smirenje.**

***

Sakupljač uglavnom redovito ne prakticira ni jednu metodu osobnog ili duhovnog razvoja, već, čim osjeti potrebu za novim „duhovnim“ iskustvima, odmah kreće u potragu za novim informacijama. Sakupljaču je „prava“ informacija njegov „Sveti Gral“ i nada se da će je kad-tad pronaći.

Sakupljač vjeruje da će se promjena koju želi sama po sebi dogoditi onda kada sakupi svu potrebnu bazu znanja. Ili, drugim riječima, smatra da se željena promjena kod njega još ne događa upravo zato jer mu nedostaju „prave“ informacije. On, također, vjeruje da će se promjena koju želi dogoditi glatko i bez prevelikih oscilacija i to onda kada pronađe pravu „lozinku“ koju će moći koristiti *baš onda kada on smatra da je najprikladniji trenutak za to.*

***

Svoje napredovanje na putu osobnog i duhovnog razvoja, sakupljač mjeri sukladno poznavanju određene ideje ili informacije. Za sakupljača, gotovo bez iznimke, vrijedi sljedeća formula:

„ZNANJE = POZNAVANJE INFORMACIJE“

Primjerice, ako čita neku novu knjigu o *Zakonu privlačenja*, on razinu svojeg znanja mjeri tako što ako mu neka ideja iz knjige zvuči poznato ili se već negdje s njom susreo, on zaključi kako to već zna.

Za razliku od potrošača kojemu je „ZNANJE = STUPANJ DEMONSTRACIJE U PRAKSI“, sakupljač često brzinski preleti preko informacija koje smatra da „zna“ i nastavlja dalje tragajući za novim nepoznatim informacijama.

***

Ako je u pitanju, religija ili duhovnost, sakupljač obožava biti istaknuti član „duhovnih zajednica“ te se družiti i razmjenjivati informacije s ostalim članovima zajednice. On često i posjećuje „duhovna događanja“ prvenstveno kako bi upoznao nove zanimljive ljude s kojima može razmjenjivati informacije, dok, u osnovi, *nije spreman za promjenu o kojoj se „informira“*.

Unatoč tome što sakupljač redovito sakuplja informacije o promjeni koju želi iskusiti, u osnovi, on još nije donio odluku da li to zaista želi.

Zaključno o sakupljaču...

Stadij sakupljača nužan je (i koristan) onda kada osoba kreće na put osobnog i duhovnog razvoja. Međutim, neke negativne konotacije koje sam naveo o sakupljaču, odnose se uglavnom *na osobu koja se predugo zadrži u stadiju sakupljača, a ne općenito na stadij sakupljača.*

Sasvim je normalno i logično težiti sakupiti što više informacija onda kada ulazimo u neko novo polje koje nas privlači. Radoznalost i uzbuđenje pri susretu s novim informacija, prirodni su mehanizmi koji nam omogućavaju rast.

Međutim, **svaka osoba za sebe treba osjetiti kada joj stadij sakupljača predstavlja plodno i sigurno tlo za razvoj i napredak, a kada joj puko sakupljanje informacija postaje bijeg od promjene koju želi.**

Stadij potrošača (drugi stadij)

Za razliku od sakupljača koji je gotovo isključivo usmjeren na sakupljanje informacija, potrošač započinje shvaćati kako je, ako želi napredovati na polju osobnog razvoja te iskusiti promjenu iznutra, nužno pokrenuti se i poduzeti nešto.

Potrošačeva svijest je znatno zrelija u odnosu na sakupljača – barem što se tiče generalne percepcije procesa osobnog razvoja. Za razliku sakupljača, potrošač ne smatra da nešto „zna“ samim time što mu određena ideja ili informacija djeluje poznato već **svoje znanje mjeri time koliko nešto uspijeva provesti u praksi.**

„ZNANJE = STUPANJ DEMONSTRACIJE U PRAKSI“

Potrošač, slično kao i sakupljač, obožava otkrivati nove informacije, učenja i metode, međutim, **ne zadovoljava ga puko posjedovanje i poznavanje istih već ih želi isprobati i izravno iskusiti njihov učinak.**

Nije mu dovoljno, primjerice, samo čitati knjige o meditaciji te pohađati razne seminare i predavanja već želi prakticirati pojedine metode meditacije (konzumirati ih) i zaista ih upoznati na vlastitom iskustvu.

Potrošač je puno produktivniji u odnosu na sakupljača, *no ono što potrošač često propušta jest dubina istraživanja*². On je duboko uvjeren kako je njegovo poznavanje brojnih učenja i metoda osobnog i duhovnog razvoja, i to na vlastitom iskustvu, nešto što će mu osigurati željenu transformaciju iznutra te sebe doživljava kao osobu koja je 100 posto zaronjena u polje osobnog i duhovnog razvoja te je gotovo sva njegova energija usmjerena na to.

No, kada se stvar sagleda nešto dublje, ono što se u osnovi događa jest da potrošač **prelazi na prakticiranje neke nove metode (ili učenje) čim se imalo zasiti prakticiranja dotadašnje metode. Čim osjeti da mu metoda koju prakticira prestane omogućavati „živa“ i intenzivna iskustva koja je do tada imao, on više nije zainteresiran za to da se služi tom metodom već traži neku novu, „svježū“ i „neisprobanu“.** **Osjeća se kao da je, na neki način, nadišao pojedinu metodu**³.

² Misli se prvenstveno na potrošača koji se *predugo* zadrži u navedenom stadiju, a ne općenito na stadij potrošača.

³ Jedna od varijacija ponašanja osobe koja se *predugo* zadrži u stadiju potrošača jest i situacija kada osoba prakticira samo jednu metodu – dakle, ne skače iz metode u metodu – no nije redovita u vježbanju. Primjerice, tjedan dana redovito meditira, a zatim dva tjedna radi stanku. Međutim, u ovoj skripti držat ćemo se samo jedne varijacije ponašanja potrošača koji se *predugo* zadržava u navedenom stadiju.

Potrošač prelazi na prakticiranje neke nove metode čim se imalo zasiti prakticiranja dotadašnje metode. Čim osjeti da mu metoda koju prakticira prestane omogućavati „živa“ i intenzivna iskustva koja je do tada imao, on više nije zainteresiran za to da se služi tom metodom već traži neku novu, „svježū“ i „neisprobanu“.

***

Radi lakšeg razumijevanja, navest ću analogiju iz područja ljubavnih odnosa...

Kada se govori o dinamici ljubavnih odnosa, u metafizici postoji pojam „ovisnost o početnoj fazi“. Navedeno opisuje osobu koju pojedina ljubavna veza zanima samo onda dok je još nova, svježā i neistražena (početna faza).

Čim osoba nešto bolje upozna svojeg partnera ili partnericu, ona gubi motivaciju za nastavkom takvog odnosa te traži novog, svježeg i neistraženog partnera. Unatoč tome što, gledajući sa strane, takva osoba djeluje izrazito zainteresirana za ljubavne odnose te se velik dio njezinih misli, vremena i energije „vrti“ oko ljubavnih odnosa, u većini slučajeva, ona se ponaša na navedeni način isključivo zbog straha od intime koji je odraz (još dubljeg te uglavnom nesvjesnog) straha od gubitka identiteta u slučaju „prevelike“ intime.

Dakle, s jedne strane ima potrebu biti u ljubavnom odnosu (kao što i potrošač ima potrebu za osobnim razvojem), no čim osjeti da mu se ljubavni partner ili partnerica „previše“ približi (*faza istine*, o čemu ćemo govoriti kasnije), osoba gubi zainteresiranost za nju ili njega, to sebi protumači kao da „to nije to“ ili na neki drugi način, i nastavlja daljnju potragu za „pravom osobom“.

***

Vratimo se na potrošača...

Iako potrošač svoje znanje procjenjuje sukladno stupnju demonstracije istog u praksi (što je mnogo produktivnije u odnosu na sakupljača), on i dalje grebe po površini svoje svijesti i izbjegava unutarnju transformaciju. Čim mu određena metoda, učenje ili program osobnog razvoja prestane davati nova iskustva, on se automatski okreće nečem drugom ⁴.

Tipični stereotip potrošača u praksi bila bi osoba koja tri mjeseca redovito prakticira, primjerice, vježbe iz knjige *Tečaj čuda* i za to vrijeme osjeća neku novu dimenziju i širinu prakticirajući vježbe iz knjige. Međutim, čim splasne njezino početno uzbuđenje vezano za navedene vježbe, ona zaključi da je dovoljno konzumirala *Tečaj čuda* te krene prakticirati, primjerice, Theta Healing. Čim se malko zasiti Theta Healinga, okreće se prema kršćanskoj meditaciji. Nakon toga ipak shvati kako je, ipak, joga bolja itd.

Navedeni proces može trajati godinama, a neki ljudi i cijeli život ostanu u stadiju potrošača.

Za razliku od sakupljača kojemu je Sveti Gral „prava“ informacija ili koncept, potrošačev Sveti Gral jest nova i neistražena metoda osobnog razvoja (ili neko praktično duhovno učenje) koja će mu omogućiti unutarnja iskustva koja do tada nije iskusio.

---

⁴ Kao što sam to već jednom naveo, ovdje se to prvenstveno odnosi na potrošača koji se u navedenom stadiju zadržao duže negoli je to potrebno.

Faza istine, faza pustinje i stadij astronauta (treći stadij)

Da bi potrošač izašao iz začaranog kruga stalnog „konzumiranja“ novih metoda i učenja te prešao u stadij astronauta, nužno je da prođe *kroz* fazu istine i fazu pustinje ⁵. Faza istine i faza pustinje predstavljaju vrstu međustadija kroz koje potrošač mora proći kako bi ušao u stadij astronauta.

Faza istine započinje onda kada potrošač započne shvaćati da, unatoč brojnim metodama i učenjima koje je „konzumirao“, **izuzev nekih promjena na površnoj razini, na jednoj dubljoj razini njegov život i dalje stoji – i dalje je, u osnovi, sve isto te se u njemu ništa znatno ne mijenja**. On zna sve o svemu te je isprobao sve moguće metode osobnog i duhovnog razvoja, no i dalje osjeća da nije pronašao „ono nešto“ što ga je nagnalo na potragu.

Drugim riječima, **faza istine započinje onda kada potrošač shvati da unatoč nebrojenim metodama i učenjima koje je pokušavao primijeniti u praksi i dalje nije pronašao sreću i mir za kojima je tragao**.

Faza istine je poput ogledala u kojem potrošač dobiva priliku vidjeti stvarnu sliku svojeg trenutnog stanja svijesti. Ona je poput „nagrade“ koju potrošač dobiva za svoj trud, no pitanje je koliko će vremena biti potrebno da je potrošač prepozna kao nagradu.

⁵ Faza istine i faza pustinje samo su proizvoljni nazivi koje koristim za opisivanje „međufaze“ koju sam primijetio da se pojavi u životu potrošača onda kada odluči prestati negirati i zavaravati samog sebe u odnosu na promjenu koju želi.

U ovoj fazi, među ostalim, potrošač započinje shvaćati (odnosno, bilo bi bolje reći kako mu se pruža prilika da to shvati) kako **uopće ne zna što mu treba kako bi bio istinski sretan, ne zna „što“ odnosno „gdje“ je stvarni izvor njegove snage i ne zna na koji način bi se okolnosti trebale posložiti kako bi iskusio sreću i mir**. Sve do tada vjerovao je da zna što želi te na koji način želi oblikovati svoju stvarnost.

Na samome početku, fazu istine potrošač doživljava poput *nelagodnog šoka* i čini mu se da stvari izmiču kontroli. Osjeća se kao da mu tlo bježi pod nogama. Iako, u osnovi, nikada nije ni imao stvari pod kontrolom (kao što to nitko ni nema), živio je s prividom kako svjesni dio njegova uma ima potpunu kontrolu nad njegovim životom. Što bi mu više išlo za rukom stvoriti snažniji privid kontrole nad svojim životom, osjećao bi se sigurnijim i stabilnijim.

***

Kako bih malo pojasnio ovu fazu, želio bih istaknuti sljedeće...

Velika većina ljudi živi život vjerujući kako njihova sreća i mir leže u vanjskim okolnostima ili pojedinim materijalnim stvarima. Duboko su uvjereni kako znaju što im treba da bi bili istinski sretni, a ako ne osjećaju sreću i mir, uglavnom smatraju da je to zbog jednog od dva temeljna razloga (ili zbog oba):

1. *zato što se **vanjske okolnosti** nisu posložile onako kako oni smatraju da bi bilo potrebno*
2. *zato što se **drugi ljudi** nisu ponašali onako kako oni smatraju da su se trebali ponašati.*

Naravno, vanjske okolnosti nikada se neće posložiti onako kako to oni očekuju, a niti će se drugi ljudi ponašati onako kako oni smatraju da bi se trebali ponašati.

***

Potrošač započinje shvaćati navedeni obrazac funkcioniranja uma i postaje svjesniji kako sve dok svoju sreću i mir uvjetuje vanjskim okolnostima ili ponašanjem drugih ljudi, on sam sebe čini zatočenim u stvarnosti iz koje želi izaći. Prilično mu je jasno da je ono što vidi „vani“ prvenstveno projekcija onoga što se nalazi u njemu – „unutra“.

Međutim, **glavni adut svoje transformacije i dalje vidi u određenoj metodi ili praktičnom duhovnom učenju**. Upravo zato ima i sklonost stalno istraživati i isprobavati nove metode i učenja, vjerujući kako će, kad-tad, doći do one koja je „prava“ i koja će mu omogućiti izaći iz mentalnih okova za koje osjeća da ga sputavaju.

***

Kada se suoči s *fazom istine*, potrošač, u osnovi, ima dvije mogućnosti:

- vratiti se na služenje novim metodama i učenjima i tako odgoditi svoj daljnji razvoj
- priznati sam sebi kako mu učestalo služenje novim metodama ne donosi previše koristi te da se uvijek vraća na isto ⁶.

---

⁶ Dakle, sama činjenica da je potrošač došao do faze istine, ne znači istodobno da će on izabrati kut gledanja koji mu omogućava navedena faza. On ima slobodnu volju negirati kut gledanja koji mu omogućava kontakt s fazom istine i vratiti se natrag na služenje novom i neistraženom metodom ili učenjem. Potrošača nitko ne može prisiliti da iskoristi blagodati faze istine. To mora biti njegov slobodni izbor.

Ako se odluči na posljednju varijantu te sebi dopusti biti pod utjecajem *faze istine*, potrošač započinje shvaćati kako njegovo skakanje s metode na metodu (ili s učenja na učenje) i to *nakon što mu metoda koju prakticira ne daje iskustva i rezultate koje njegov ego smatra da bi mu trebali davati, nije ništa drugo nego odraz njegova dubokog straha od promjene za kojom teži* ⁷.

Drugim riječima, **započet će osvještavati kako, kao potrošač, pod krinkom temeljitog istraživanja različitih metoda i učenja osobnog i duhovnog razvoja, sebe i svemira u kojem živi, odgađa promjenu koju, u osnovi, želi isključivo zato što se na dubljoj razini osjeća nedoraslo i manjkavo u odnosu na ono što želi – i to je ono što ga najviše koči da napravi korak dalje.**

Pod krinkom temeljitog istraživanja različitih metoda i učenja osobnog i duhovnog razvoja, sebe i svemira u kojem živi, potrošač odgađa promjenu koju, u osnovi, želi isključivo zato što se na dubljoj razini osjeća nedoraslo i manjkavo u odnosu na ono što želi – i to je ono što ga najviše koči da napravi korak dalje.

Onda kada to shvati (faza istine) potrošač započinje shvaćati kako čestim promjenama metoda (ili učenja) koje prakticira *ne radi ništa drugo nego sam*

⁷ Dopustiti sebi „biti pod utjecajem faze istine“ ne znači ništa drugo nego izabrati saslušati glas svoje unutarnje Mudrosti umjesto negiranja ili zanemarivanja istog. Umjesto glasa svojeg ega (koji zastupa naše strahove i potisnute emocije) mi svjesno izabiremo oslušivati glas naše unutarnje Mudrosti.

sebe zavarava i bježi od stvarnog problema ⁸. Upravo tada u potrošačevom životu nastupa faza pustinje.

Faza pustinje javlja se upravo *onda kada potrošač započne shvaćati (1) kako čestim promjenama metoda (ili učenja) koje prakticira ne radi ništa drugo nego sam sebe zavarava* ⁹ i *tako bježi od stvarnog problema* ¹⁰ i (2) *kada postane voljan objektivno sagledati svoju cjelokupnu situaciju* ¹¹.

Dakle, fazu pustinje karakteriziraju dva ključna „trenutka“ koja moraju nastati i nastaviti egzistirati kumulativno. Prvi „trenutak“ nastaje kada potrošač započne shvaćati da, u biti, živi u negaciji i bježi od stvarnog problema. Drugi „trenutak“ nastaje kada pokaže pripravnost da je spreman „otvoriti“ svoj um te objektivno sagledati svoju cjelokupnu situaciju.

***

U ovoj fazi potrošač se doslovce osjeća **kao da korača kroz pustinju bez cilja na vidiku**. Čini mu se da stoji na mjestu i što god da napravi, ne stvara nikakav učinak.

Međutim, za razliku od faze istine u kojoj je potrošaču najvažnije svjesno se oduprijeti porivu da se odmah prebaci na novu metodu ili novo učenje, u fazi pustinje, ako želi iskoristiti njezine pogodnosti, potrošaču je najvažnije **nastaviti redovito prakticirati metodu (ili učenje) koja ga je dovela**

⁸ Ovdje želim posebno istaknuti kako ne smatram lošim isprobavati različite metode i učenja, već govorim o tome kada potrošač to čini isključivo zato da bi izbjegao suočiti se sa stvarnim problemom. To se događa kod potrošača koji se predugo zadržao u stadiju potrošača.

⁹ Za razliku od faze istine u kojoj potrošač započinje shvaćati kako unatoč brojnim promjenama na površnoj razini, na jednoj dubljoj razini njegove svijesti *i dalje sve ostaje isto*, u fazi pustinje postaje mu jasno kako čestim „konzumiranjem“ raznih metoda i učenja samo *sebe zavarava*. Dakle, u fazi istine potrošač još nema osviješten aspekt samozavaravanja i bježanja od stvarnog problema. Uvid u to on može dobiti tek onda ako se usudi zakoračiti u fazu pustinje.

¹⁰ A njegov stvarni problem jest, kao što sam već naveo, osjećaj manjkavosti i nedoraslosti u odnosu na promjenu želi.

¹¹ Potrošačeva volja da objektivno sagleda svoju cjelokupnu situaciju nužan je uvjet da bi mogao iskoristiti perspektivu faze pustinje. On svoju volju, u navedenom kontekstu, očituje na način da ustraje u metodi (ili učenju) koja mu je omogućila doći do suočavanja s fazom istine i fazom pustinje.

do faze pustinje unatoč tome što će ga pratiti osjećaj kao da se za vrijeme prakticiranja te metode (nakon početne svježine) ništa posebno ne događa – kao da korača kroz pustinju bez cilja na vidiku.

U susretu s fazom istine potrošaču je najvažnije svjesno se oduprijeti porivu da se odmah prebaci na novu metodu, program ili novo učenje.

U susretu s fazom pustinje potrošaču je najvažnije nastaviti redovito prakticirati metodu (ili učenje) koja ga je dovela do faze pustinje unatoč tome što će ga pratiti osjećaj kao da se za vrijeme prakticiranja te metode (nakon početne svježine) ništa posebno ne događa – kao da korača kroz pustinju bez cilja na vidiku.

Dakle, potrošačev moćni transformacijski alat postaje upravo to što on svjesno nastavlja dalje redovito prakticirati metodu (ili učenje) koju bi prilikom susreta s fazom istine inače zamijenio nekom drugom metodom ili učenjem.

Zašto?

Zato što time prekida vlastiti obrazac razmišljanja koji mu uzrokuje da se stalno vrti u isti krug i smeta mu da stvori prostor u svojem umu iz kojeg iznova može razmotriti „što“, odnosno „gdje“ će biti izvor njegove stvarne snage (koja mu je nužno potrebna ako želi napraviti korak dalje kako bi iskusio promjenu koju želi) i mudrosti.

Potrošačev moćni transformacijski alat postaje upravo to što on svjesno nastavlja dalje redovito prakticirati metodu (ili učenje) koju bi u susretu s fazom istine inače zamijenio nekom drugom metodom ili učenjem. Upravo takvim pristupom on prekida vlastiti obrazac razmišljanja koji mu uzrokuje da se stalno vrti u isti krug i smeta mu da stvori prostor u svojem umu iz kojeg iznova može razmotriti „što“, odnosno „gdje“ će biti izvor njegove stvarne snage (koja mu je nužno potrebna ako želi napraviti korak dalje kako bi iskusio promjenu koju želi) i mudrosti.

Tek pod utjecajem faze pustinje on započinje osvještavati kako uzdajući se isključivo u svoju osobnu snagu (svoj intelekt, um, informacije kojima raspolaže, snagu volje te metode i tehnike koje koristi i duhovna učenja na koja se oslanja) ne može previše toga napraviti, no još ne vidi bolju alternativu ¹².

Tek u fazi pustinje može izabrati hoće li primarni temelj njegove snage biti njegov intelekt, um, informacije kojima raspolaže, snaga volje te metode i tehnike koje koristi i duhovna učenja na koja se oslanja (kao što je to vjerovao do tada) **ili će svoju snagu započeti temeljiti prvenstveno na svijesti koja se nalazi iznad razine njegovih misli i uma i predstavlja njegovu duhovnu esenciju.** Hoćete li tu svijest nazvati Duh, Duh Sveti, Bog, Izvor, više Ja, univerzalni Um ili koristiti neki drugi naziv, sasvim je nebitno.

Ono što je izrazito bitno da potrošač shvati jest sljedeće:

---

¹² U kontekstu ove e-knjžice, pojam “osobna snaga” odnosi se na naš intelekt, um, informacije kojima raspolažemo, snagu volje, metode i tehnike koje znamo i koristimo te duhovna učenja na koja se oslanjamo, za razliku od snage koju možemo dobiti oslanjajući se prvenstveno na svoju duhovnu esenciju – na svijest koja se nalazi iznad razine naših misli i uma.

Jedino oslanjajući se izravno na svoju duhovnu esenciju i njezino vodstvo, snagu i mudrost, potrošač će se usuditi poduzeti korake potrebne kako bi mogao iskusiti unutarnju transformaciju.

Sve dok se prvenstveno oslanja na svoj intelekt, um, informacije kojima raspolaže, snagu volje te metode i tehnike koje koristi i duhovna učenja na koja se oslanja (a ne izravno na svoju duhovnu esenciju), i dalje će se osjećati manjkavo i nedoraslo te će bježati od promjene koju želi iskusiti.

Iz logike u slobodu

Ako potrošač želi iskusiti unutarnju transformaciju, put do promjene mora mu djelovati potpuno nelogičnim.

Naravno, to istodobno ne znači da bi on svjesno trebao poduzimati nelogične korake ili da je nelogičnost jedini pravi pokazatelj njegova napredovanja, već samo znači da **logičnost odvijanja procesa nije pokazatelj da stvar funkcionira.**

Ako je naš put logičan i predvidiv (kao što to u načelu potrošač vjeruje), to znači da se samo krećemo unutar istog i već poznatog

obrasca. I dalje se krećemo unutar zone ugone. I dalje reagiramo na projekcije ega koje nas dovode do toga da se stalno vrtimo u krug.

Naš ego želi da se oslanjamo isključivo na svoju osobnu snagu, a ne na svoju duhovnu esenciju, jer mu to daje sigurnost kako nećemo uspjeti iskusiti transformaciju koju želimo. On ne želi promjenu. On želi da ostanemo čitavi i svaki naš pokušaj promjene on percipira kao moguću opasnost ¹³.

Međutim, onda kada je potrošač dovoljno ustrajan krećući se kroz fazu pustinje unatoč tome što za njega to nema nikakve logike te mu se čini da samo tapka na istom mjestu, on se probija kroz logiku razmišljanja postojeće paradigme te, poput astronauta, izlazi iz orbite postojeće paradigme i postaje slobodan od njezinog uvjetovanja.

Pojam paradigma, u osnovi, predstavlja mentalne filtre kroz koje naš um propušta samo one informacije koje se uklapaju u našu postojeću sliku stvarnosti. Svi naši mentalni filtri, poput računalnih programa, uvjetovani su određenom logikom razmišljanja i takvu logiku shvaćamo zdravo za gotovo i često vjerujemo da se radi o našem „prirodnom“ pogledu na život i svijet oko sebe.

Tek izlaskom iz logike razmišljanja postojeće paradigme potrošač po prvi put osjeća stvarno značenje unutarnje transformacije i promjene „iznutra“ – on ulazi u stadij astronauta i njegova logika razmišljanja postaje drugačija.

Da se nije usudio proći kroz fazu pustinje ili da je prerano odustao, potrošač se nikada ne bi usudio preispitati pojedine stavove, odluke i vrijednosti za koje je vjerovao da su bogom dane ¹⁴, a koji

¹³ Više informacija o tome na koji način naš ego najčešće koči naš put prema unutarnjoj transformaciji potražite u mojoj knjizi [*Zaboravljeno iskustvo: kako osvijestiti svoju životnu svrhu i prepustiti se vodstvu svoje unutarnje mudrosti.*](#)

¹⁴ Sve dok ne zakorača u fazu pustinje, potrošač je prilično izbirljiv u pogledu preispitivanja svojih temeljnih vrijednosti. Tek ulaskom u fazu pustinje on postaje voljan staviti pod upitnik *sve svoje*

su kočili njegovu transformaciju i uzrokovali mu da se stalno vrti u krug ¹⁵.

Da se nije usudio proći kroz fazu pustinje, potrošač ne bi bio u stanju otpustiti zasljepljujuće projekcije svojeg ega koje su mu stvarale iluzorne potrebe „spasenja“ od čega god da je mislio da se treba spasiti.

***

Tek u stadiju astronauta osoba započinje uvidati koliko često bi tapkala po mraku (nesvjesno) stvarajući probleme tamo gdje ih nema, samo zato kako bi ih mogla rješavati jer bi je tako pratio osjećaj da radi nešto konkretno i evolutivno te bi time izbjegla suočavanje sa stvarnim problemom.

Tek u stadiju astronauta osoba započinje osvještavati kako je, pod krinkom stvaranja sretnog i ispunjenog života, stvarala kreativne „obrane“ kojima se isključivo nastojala zaštititi od raznih strahova i ostalih neiscijeljenih emocija s kojima se izbjegavala suočiti i istražiti kako su nastali te zašto su u njoj prisutni ¹⁶.

---

temeljne vrijednosti. Da bi potrošač u sebi stvorio plodno tlo za unutarnju transformaciju, on mora biti voljan preispitati *sve svoje temeljne vrijednosti*, a ne samo one koje on misli da bi trebalo.

¹⁵ U praksi se često dogodi da tek onda kada je spreman preispitati *sve svoje temeljne vrijednosti*, on postaje svjestan svojih istinskih/autentičnih temeljnih vrijednosti – za razliku od onih koje su mu drugi nametnuli, a on ih je greškom smatrao za svoje. Onda kada osvijesti svoje istinske/autentične temeljne vrijednosti, potrošač osjeti novu snagu, polet i jasniji osjećaj smisla i svrhe.

¹⁶ Po [Tečaju čuda](#), naš ego često nam stvara percepciju kako se trebamo „braniti“ od nekog ili nečeg izvan nas – opasnost koja nam prijete izvana. Međutim, kako to navodi *Tečaj čuda*, jedino naše „napadačke misli“, a koje su posljedica naših strahova, stvaraju nam potrebu za „obranom“. Jedino naše „napadačke misli“ uzrokuju nam bol i stanje u kojem se osjećamo žrtvom vanjskih okolnosti. Drugim riječima, mi prvo (1) *projiciramo* svoju misao koja je posljedica neke od naših neiscijeljenih emocija na određenu situaciju ili osobu, zatim (2) stvaramo *percepciju* koja je uvjetovana našom „projekcijom“, a tek onda (3) *reagiramo* na svoju projekciju. Ako je naša reakcija na „percepciju“ identična našoj „projekciji“, mi samo nastavljamo začarani krug iz kojeg, u biti, želimo izaći. Što se duže vremena zadržavamo u navedenom krugu (projekcija-percepcija-reakcija), naša potreba za „obranom“ postaje veća i intenzivnija jer naša „projekcija“ postaje snažnija.

Tek iz stadija astronauta osoba započinje osvještavati svoj istinski potencijal i postupno dopuštati Božjoj mudrosti da je usmjerava i vodi.

Tek iz stadija astronauta osoba može istinski reći: „Oče, neka bude Tvoja volja!“, a da njezin ego ne dodaje: „... sve dok je to u skladu s mojom voljom!“

***

Dakle, svaka faza na putu osobnog i duhovnog razvoja započinje stadijem sakupljača iza kojeg slijedi stadij potrošača i tek onda kada potrošač dopusti sebi suočiti se s *fazom istine* te bude dovoljno odlučan i ustrajan proći kroz *fazu pustinje*, osoba ulazi u stadij astronauta ¹⁷.

Stadij potrošača nužna je karika na putu do stadija astronauta. Nemoguće je prijeći iz stadija sakupljača izravno u stadij astronauta jer sakupljaču nedostaje osobnog iskustva i pokretačke energije. Međutim, kao što sam to već naveo, koliko dugo će se sakupljač zadržati u navedenom stadiju, ovisi isključivo o njemu.

Sakupljaču također nedostaje odvažnosti da se istakne i u javnosti izrazi onako kako bi u sebi to želio. On i dalje bira uloge za koje procjenjuje da su najbezbolnije te mu omogućavaju što bolje se uklopiti u okolinu. Živeći s takvim postavkama u umu, teško je napraviti korake koji omogućavaju unutarnju transformaciju.

Kod potrošača je situacija nešto drukčija. On se ne ustručava pokrenuti i napraviti potrebne korake, *no njegovi koraci su i dalje reakcija na projekciju njegova ega koji vjeruje da zna puno više negoli to stvarno zna*. Tek onda

---

¹⁷ Stadij astronauta ne bi trebalo miješati s klasičnim razumijevanjem pojma „prosvjetljenje“ već se radi o različitim stadijima kroz koja osoba prolazi na putu osobnog i duhovnog razvoja.

kada se potrošač, na neki način, zasiti igrom ega jer vidi da ga to nikamo ne vodi, on postaje otvoren za *fazu istine*.

Usudit ću se slobodno reći da je *faza istine* (kao međufaza na putu prema stadiju astronauta) cijelo vrijeme dostupna potrošaču, no on nije u stanju prepoznati ju sve *dok se, doslovce, ne zasiti svojih osobnih zamisli o načinu na koji bi se proces njegove transformacije trebao odvijati*.

***

Sve dok smo živi, našem razvoju nema granica i život nam stalno donosi nove izazove i lekcije. Osobno vjerujem da je duša svakoga od nas željna izazova i učenja novih lekcija. To i jest ono što nam daje osjećaj živosti.

Što svjesnije rastemo i rješavamo životne izazove, osjećamo se bližima i sebi i Bogu/Izvoru.

Nakon što osoba uđe u stadij astronauta to ne znači da je njezin razvoj dovršen. *To samo znači da je uspješno prošla određenu fazu razvoja i nakon toga čekaju je novi izazovi i lekcije.*

No, čim je osoba jednom svjesno prošla kroz navedena tri stadija, **njezin daljnji razvoj postaje svjesniji i uzbudljiviji u odnosu na period prije toga te se osjeća kompetentnije i povezanije sa svojom duhovnom esencijom. Osjeća se kao da je nevidljiva ruka Ljubavi i Mudrosti cijelo vrijeme vodi i usmjerava.**

Postoji mjesto u tebi u kome je
savršeni mir. Postoji mjesto u tebi
gdje je sve moguće. Postoji mjesto
u tebi u kome prebiva Božja snaga.

Tečaj čuda

Za više informacija o mojim aktualnim radionicama i programima posjetite:

<http://tomislavtomiccoaching.com>

Pozdrav ☺

Tomislav Tomić